

# Andrzej Nowakowski, Zdzisława Wawrzonowska, Bogdan Łuczak, Mariusz Mielczarek

---

Wyszembork, gm. Mrągowo, woj.  
olsztyńskie

---

Informator Archeologiczny : badania 21, 213

---

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

1,0 m. Na głębokości 2,3 m w jednej ze "studni" eksplorowano część wypełniska dołu kloaczego /częściowo odkrytego i badanego już w 1986 r./. Treść wypełniska stanowiła próchnica przemieszana z mierzwą. Na zawartość kulturową składały się fragmenty naczyń glinianych wypalone w atmosferze redukcyjnej. Nie stwierdzono elementów konstrukcyjnych drewnianych, poza pojedynczymi kawałkami luźnych drzew.

Na podstawie wyeksplorowanego materiału zabytkowego pozostałości dołu kloaczego datujemy na XIII-XIV w.

Materiały źródłowe i dokumentacja znajdują się w WOAK-u we Wrocławiu.

Nadzory będą kontynuowane.

WROCLAW  
pl. Spółeczny

patrz  
okres nowożytny

WYSZEMBORK, gm. Mrągowo  
woj. olsztyńskie

Polska Akademia Nauk  
Instytut Historii Kultury Materialnej  
Zakład Archeologii Polski Środkowej  
w Łodzi

Badania prowadzono pod kierunkiem doc. dr. hab. Andrzeja Nowakowskiego. Uczestniczyli: dr Zdzisława Nawrzonowska, dr Bogdan Łuczak, dr Mariusz Mielczarek /autor sprawozdania/. Finansował WKZ w Olsztynie. Trzeci sezon badań. Gródek średniowieczny.

Założono jeden duży wykop o bokach dł. 14 m /oznaczony jako IV/. Początkowo obejmował on całą południozachodnią ćwiartkę kopca. W toku prac wielkość eksplorowanej powierzchni zmniejszono o połowę.

Podczas badań w górnej części nasypu natrafiono na kolejne skupienia spalonego drewna. Mogą to być pozostałości spalonej konstrukcji drewnianej z elementami pionowymi. Brak materiału zabytkowego uniemożliwia jednak datowanie. Pobrano próbki spalonego drewna do analizy C 14.

Materiał zabytkowy wydobyto dopiero z warstwy zalegającej bezpośrednio nad próchnicą pierwotną. Były to naliczne fragmenty ceramiki z późnej fazy okresu rzymskiego. W centralnej partii wykopu odkryto też bierwiono spoczywające poziomo na próchnicy pierwotnej. Jego cechą charakterystyczną były równoległe nacięcia rozmieszczone po obu jego bokach. W okolicy bierwiona /pobrano z niego próbki do analizy C 14/ zalegała ceramika datowana na późną fazę okresu rzymskiego. W części południowej wykopu na tym poziomie natrafiono na jamę o regularnym, owalnym kształcie, której wypełnisko stanowiły węgle drzewne, przepalone kamienie oraz ceramika, taka jak wspomniana wyżej. Odsłonięcia tego obiektu /o wym. 150 x 95 cm/ dowodzi, że kopiec usypano na terenie osady z okresu rzymskiego /część tej osady była już badana przez archeologów warszawskich w latach 40-tych i 70-tych/. Pod warstwą próchnicy zalegała zbita glina żółto-brunatna - cielec.

Badania 1987 r. nie przyniosły odpowiedzi na pytania dotyczące chronologii i funkcji kopca w Wyszemborku. Wydaje się jednak, że przy obecnym stanie wiedzy jego średniowieczna geneza jest wątpliwa, choć nie można wykluczyć, iż mamy do czynienia z obiektem nie dokończonym. Nowych informacji dostarczą wyniki analiz C 14.

Nie przewiduje się kontynuowania prac.